

POZĪCIJA

24.08.2013.

Rīgā

Nr. 2013/NP1

Par turpmāku kvalitātes novērtēšanu un finansēšanu Latvijā

ORGANIZĀCIJA

Latvijas Studentu apvienība (LSA) pārstāv Latvijas studējošo intereses nacionālā un starptautiskā līmenī. Saskaņā ar Augstskolu likumu, apvienības biedri ir visu Latvijas augstskolu studējošo pašpārvaldes. LSA pauž demokrātiskā procedūrā formulētu, reprezentatīvu Latvijas studējošo viedokli.

SITUĀCIJA

Pašlaik augstāko izglītības iestāžu (AII) studiju virzienu novērtēšanas organizēšanu un akreditācijas materiālu gatavošanu veic Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta Studiju akreditācijas sekretariāts, kam nav iepriekšējas pieredzes šī procesa organizēšanā un pietiekamas ekspertu datu bāzes.

Par studiju virzienu akreditāciju AII maksā no saviem budžeta līdzekļiem, un no valsts budžeta kvalitātes kontrolei un virzienu akreditācijai turpmāk nav paredzēts finansējums. Šāda situācija nav pieļaujama, turklāt valsts dotācija budžeta vietai tiek piešķirta nepilnā apmērā, kas ierobežo augstskolas iespējas kvalitatīvi organizēt studiju procesu.

IZM Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta Studiju akreditācijas sekretariāta lēmumprojektu sagatavošanas metodika nenodrošina objektīvu ziņojumu un augstskolas iesniegto skaidrojumu analīzi, un līdz ar to konsekventu lēmumu pieņemšanu IZM Studiju akreditācijas komisijā.

PAMATOJUMS

Ministru prezidents V.Dombrovskis 2012.gada 25.septembra Ministru Kabineta sēdē (protokols Nr.53) ir uzdevis Izglītības un zinātnes ministram iesniegt Ministru Kabinētā informāciju par Eiropas kvalitātes nodrošināšanas aģentūru reģistra darbību, ietverot tajā veicamos pasākumus, lai nodrošinātu vismaz vienas Latvijas Republikas institūcijas iekļaušanu šajā reģistrā.

Neizveidojot nacionālu aģentūru un radot augstākās izglītības iestādēm nepieciešamību izvēlēties citu valstu aģentūras novērtēšanas veikšanai, augstskolu izmaksas akreditācijas veikšanai var ievērojami palielināties, tas rada draudus studiju maksas celšanai, līdz ar to

augstākās izglītības pieejamībai, kā arī draudus mazu, bet unikālu, perspektīvu un arī reģionālu studiju programmu pastāvēšanai. Draudi būtu arī studiju programmu pastāvēšanai, kur lielākoties mācās studenti par valsts budžeta līdzekļiem, jo valsts dotācijā budžeta vietai nav paredzēti līdzekļi kvalitātes kontrolei, turklāt dotācija pašlaik netiek izmaksāta pilnā apmērā.

NEPIECIEŠAMĀS IZMAIŅAS

Veikt atbalsta pasākumus, tai skaitā paredzēt finansējumu jaunas vai esošas nacionālas akreditācijas aģentūras iekļaušanai EQAR tīklā un tās uzturēšanai ilgtermiņā.

Grozīt esošos normatīvos aktus un paredzēt, ka augstskolas studiju novērtēšanai var izvēlēties jebkuru EQAR reģistrā esošu aģentūru, bet IZM deleģē nacionālajai akreditācijas aģentūrai lēmuma pieņemšanu par akreditāciju Latvijā īstenotiem studiju virzieniem un programmām. Paredzēt, ka nacionālās akreditācijas aģentūras lēmumu pieņemšanas komisijā ir nodrošināta LSA deleģētu studentu pārstāvniecība, kā arī LSA ir iespēja deleģēt studentus-ekspertus un novērotājus studiju vērtēšanas procesā.

Studiju vietas bāzes aprēķināšanas formulā paredzēt finansējumu AII studiju kvalitātes nodrošināšanai un kontrolei.

REZULTĀTS

Augstskolām ir iespēja izvēlēties jebkuru EQAR reģistrā esošu aģentūru studiju kvalitātes novērtēšanas organizēšanai, lēmumu par akreditāciju pieņem EQAR reģistrā esošas nacionālās aģentūras komisija, tādējādi nodrošinot vienotus vērtēšanas kritērijus, izpratni par izglītības sistēmu, nozaru specifiku, darba tīgus prasībām un studiju virzieniem valstī, saglabā konsekvenci akreditācijas lēmumu pieņemšanā. Pastāv ciešāka korelācija starp ekspertu ieteikumiem un aģentūras komisijas pieņemtajiem akreditācijas lēmumiem. Tiek saglabāta studentu pārstāvniecība studiju akreditācijas procesā.

LSA Prezidents

/M. Dubickis /